

Iværksætterundersøgelsen

2019

Hovedkonklusioner fra Iværksætterundersøgelsen 2019

- ***Iværksætterne har overvejende positive forventninger til fremtiden, men er mere afdæmpet end tidligere.***

De danske iværksættere er optimistiske og tror på udvikling og øget vækst. Det er i sig selv positivt. Hvad der til gengæld er ændret i dette års Iværksætterundersøgelse er, at de er mere afdæmpet i deres forventninger end tidligere.

- ***Flere iværksættere forventer at udvide medarbejderstaben i 2020.***

Undersøgelsen viser, at den større optimisme omkring virksomhedens økonomiske situation smitter af på forventningerne til antallet af medarbejdere. Knap hver fjerde adspurgte iværksættervirksomhed forventer, at der vil blive flere medarbejdere i deres virksomhed det kommende halve år af 2020.

- ***Manglen på kapital og for mange regler og bureaukrati er den største udfordring for iværksætterne.***

På trods af den stigende optimisme i virksomhederne, så oplever de adspurgte iværksættere i undersøgelsen stadig, at det er manglen på kapital og de for mange regler og bureaukrati er den største vækstbremse for virksomhederne.

- ***Flere iværksættere kræver politisk handling for større økonomisk tryghed.***

På trods af den stigende optimisme i virksomhederne, så oplever de adspurgte iværksættere i undersøgelsen stadig, at det er manglen på kapital og de for mange regler og bureaukrati er den største vækstbremse for virksomhederne.

Dansk Iværksætter Forening mener..

I 2019 så vi en ny regering komme til, og nye politiske prioriteringer har derfor set dagens lys. En regering med hovedfokus på velfærd og klima, men desværre også med udsigt til højere skatter.

Den nye erhvervsminister Simon Kollerup skal følge op på to konservative forgængeres forkærlighed for alle os med eget CVR-nummer. I Dansk Iværksætter Forening har vi høje forventninger til den nye minister. Vi håber, at det ikke er tid til smalkost for iværksætterne, men at vi stadig vil ligge højt på ministerens dagsorden. For vi forventer, at iværksætteri vil være en uomgængelig del af regeringens politik. Det bekræftes i regeringens såkaldte forståelsespapir, hvori det fremhæves, at "Danmark skal være kendt som et grønt iværksætterland".

Vi tager gerne regeringen på ordet. Grønt iværksætteri er et godt sted at begynde for en ny regering. Dansk Iværksætter Forening vil selv gå forrest på denne agenda. Sidste år gjorde vi det med fokus på grønne iværksættere i Iværksætterugen. Hvis regeringen skal nå målet om 70 procent CO2-reduktion, er der ingen vej uden om nytænkning, nye løsninger og nye forretningsmodeller – og det er jo indbegrebet af iværksætteri. Det bliver iværksætterne, som kommer til at vise vejen, for der er ingen chancer for, at man indenfor det nuværende mulighedsrum kan anvise så store CO2-reduktioner. Til regeringen vil vi sige: "Vi er klar til at løse opgaven".

Udover den grønne agenda har vi også forventninger til, at regeringen fortsat i det kommende år og årene frem vil have stort fokus på kvindelige iværksættere og betydningen af iværksætteri i yderområderne. Den nye erhvervsminister er fra Thisted, og han forstår formentlig bedre end forgængerne fra Lyngby og Hellerup, hvor vigtig iværksætteri er for yderområderne, som stadig oplever en katastrofal nedgang i etableringsraterne i forhold til 2008.

Ligeledes er der nyt håb om at vende den lige så katastrofale udvikling, vi ser inden for kvindelig iværksætteri, hvordan kurven kun er gået én vej de sidste fem år. Der er simpelthen behov for, at alle – både offentlige og private - aktører i økosystemet styrker tilgangen til kvinderne. Det nye flertal på Borgen bør tage fat på de helt fundamentale problemer for kønsbalancen i CVR-registret: Tryghed og sikkerhed.

Den grønne omstilling, vækst og iværksætteri i yderområderne samt flere kvindelige iværksættere er strukturelle udfordringer og kræver langsigtede strategier. På den korte bane er der også områder, hvor regeringen må træde i karakter i det kommende år.

Det gælder især den fatale beslutning om at afskaffe IVS'erne. Konsekvenserne er markante, mærkbare og ødelæggende for lysten til at starte virksomhed. Allerede i andet kvartal i 2019 betød afskaffelsen af IVS'erne en nedgang i virksomhedsstartere på hele 13 procent i forhold til året før. Det er direkte skadeligt for dansk økonomi og vores fremtidige velstand at gøre det dyrere at starte virksomhed.

Da den nuværende regering var i opposition, var de begejstrede for vores forslag om at suspendere IVS'erne kortvarig med henblik på at finde en bedre model. Nu har de regeringsmagten, så nu skal der også leveres på dette. Ellers var det jo bare tom sniksnak. Vi vil kæmpe for at gøre det let at starte virksomhed igen.

Dansk Iværksætter Forening ser det at finde balancen mellem regulering og innovation inden for tech og AI, som et af de kommende års vigtigste politiske spørgsmål. Med løftet om at skabe "et Europa til den digitale tidsalder," har kommissionsformand, Ursula Von der Leyen, gjort det klart, at hun ønsker at sætte EU i centrum af denne debat. Dette er noget, som alle europæiske iværksættere, der arbejder inden for teknologi, bør følge nøje.

Kommissionens forslag inkluderer etiske regler for AI, nye skatter og en omfattende lov om digitale tjenester. Det er velkomment. Kommissionen anført af Vestager forstår vigtigheden af dataøkonomien og risikoen for, at Europa taber AI-kapløbet, som er vores tids definerende teknologi.

Vi mener, at det giver anledning til, at vi genovervejer vores politik på det digitale område. Mens formandens intentioner om at gennemføre det digitale indre marked er positive, er der fare for, at hendes administration vil have en anden tilgang. Det altoverskyggende fokus på etiske regler for AI kan føre til lignende utilsigtede konsekvenser som GDPR. Det anslås, at overholdelse af GDPR har kostet Fortune 500- og FTSE 350-virksomheder omkring 9 milliarder dollars.

Ifølge Dansk Erhverv har det kostet 8 mia. kr., hvor mere end halvdelen af beløbet ligger hos de små virksomheder. I de første 12 måneder efter GDPR faldt VC-investeringer i europæiske startups med 33,8 procent og EU tegner sig for kun 11,5 procent af verdens Unicorns, hvoraf mange træder ud af EU sammen med Storbritannien.

Dansk Iværksætter Forening er i dialog med flere førende europæiske startups. Sammen har vi taget initiativ til fem AI-anbefalinger til Vestager. 28 startup-organisationer rundt i Europa har underskrevet. Her understreger vi behovet for et digitalt indre marked med åbne og interoperable data. Det giver os langt større datamængder og muligheder for at bygge AI-løsninger. Vi deler bekymringen om bias i algoritmer, men store datamængder er nu engang den mest effektive måde at undgå diskrimination på.

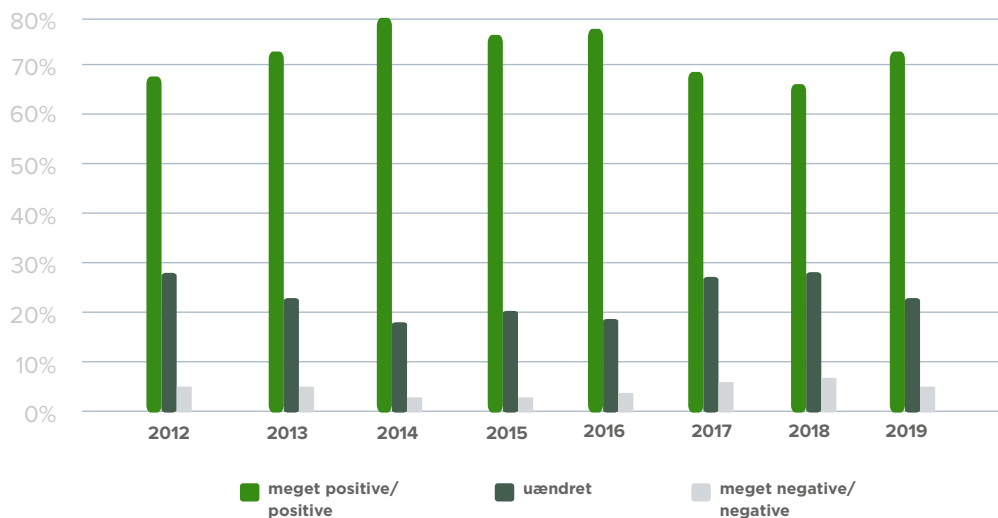
Peter Kofler
Formand
Dansk Iværksætter Forening

Iværksætterne har overvejende positive forventninger til fremtiden, men er mere afdæmpede end tidligere

Ved overgangen til det nye årti er de danske iværksættere optimistiske og tror på udvikling og øget vækst i den kommende periode. Dette er i sig selv positivt. Hvad der til gengæld er ændret i dette års Iværksætterundersøgelse er, at de mere afdæmpet i deres forventninger end tidligere. Faktisk ser iværksættere mere optimistisk på overgangen til 2020 og udviklingen for deres virksomhed i det kommende halve år, end de gjorde ved indgangen til 2017 og 2018.

Spørgsmål

Hvordan forventer du at udviklingen i den økonomiske situation for din virksomhed vil være det kommende halve år?

Kilde: Iværksætteranalysen 2019
582 respondenter har svaret på spørgsmålet

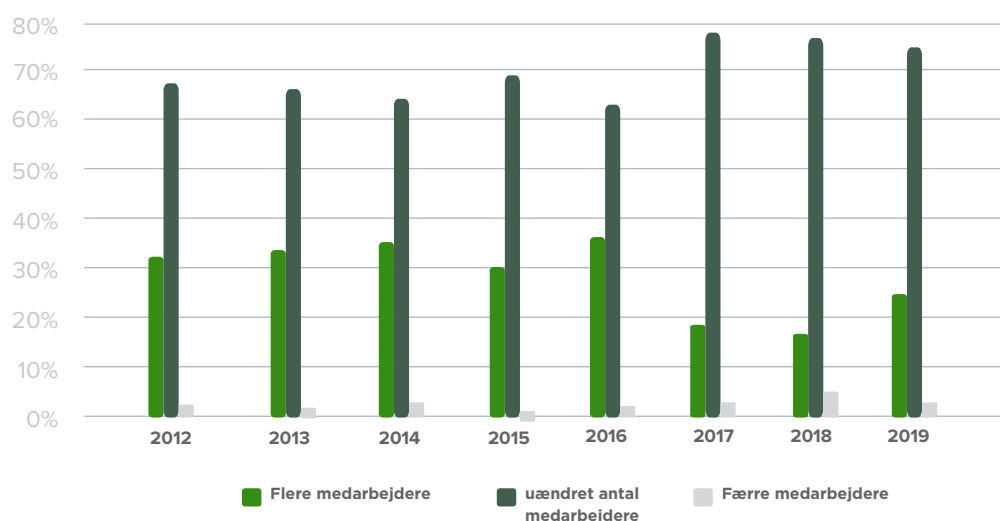
Figuren ovenfor slår fast, at 3 ud af 4 iværksættere har meget positive eller positive forventninger til udviklingen i den økonomiske situation for deres virksomhed i det kommende halvår. For blot et år siden var dette tilfældet for knap 2 ud af 3 af de adspurgte.

Det er et positivt nedslag, for vi ved, at iværksætteri er en af de stærkeste drivkræfter, når det gælder om at skabe økonomisk fremgang og nye arbejdspladser. Denne stigende optimisme for fremtiden smitter af på forventningerne til at udvide medarbejderstaben i deres virksomhed.

Flere iværksættere forventer at udvide medarbejderstaben i 2020

Spørgsmål

Hvordan forventer du at udviklingen i antallet af medarbejdere i din virksomhed i det kommende halvår vil være?

Kilde: Iværksætteranalysen 2019
582 respondenter har svaret på spørgsmålet

Undersøgelsen viser, at den større optimisme omkring virksomhedens økonomiske situation smitter af på forventningerne til antallet af medarbejdere. Knap hver fjerde adspurgte iværksættervirksomhed forventer, at der vil blive flere medarbejdere i deres virksomhed det kommende halve år af 2020.

Lige netop her er der igen sket en forskydning i forventningerne. Sammenligner vi dette med de tidligere forventninger forud for de to foregående år, så forventer flere nu at udvide medarbejderstaben og færre forudser, at må indskrænke antallet af medarbejdere i deres virksomhed.

De danske iværksættere ser lyst på mulighederne, for at skabe øget vækst i det kommende halve år - herunder at skabe en øget omsætning og hyre flere medarbejdere i deres stab. I en sådan grad, at det er første gang, at dette tal er stigende siden 2016.

Manglen på kapital, for mange regler og bureaukrati er den største udfordring for iværksætterne

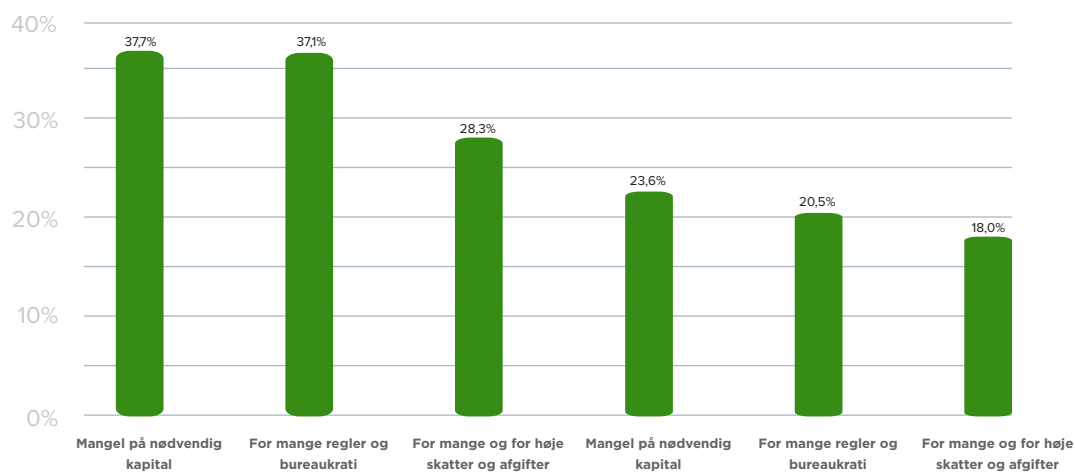
Iagttaget man de mest succesfulde iværksætermiljøer i verden, så er der én af de ting, som fremhæves igen og igen: Adgangen til kapital. Det er afgørende for udviklingen og væksten i samfundet, at iværksættere med gode ideer og udviklingsprojekter kan opnå finansiering til at realisere disse, og at der er adgang til risikovillig kapital. Uden kapital, intet velfungerende iværksætter-samfund. 2019 er ingen undtagelse.

På trods af den stigende optimisme i virksomhederne, så oplever de adspurgte iværksættere i undersøgelsen stadig, at det er manglen på kapital og de for mange regler og bureaukrati, der er den største vækstbremse for virksomhederne.

Spørgsmål

Hvor ser du de største udfordringer for din virksomheds fremtidige vækst?

- Mulighed for flere svar

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2019
555 respondenter har svaret på spørgsmålet

I de sidste fire års undersøgelser har udsigten til administrativt bøvlsammen med frygten for manglende kapital, været de væsentligste faktorer for, at danske iværksættere er tilbageholdende omkring deres virksomheds fremtidige vækst.

Frihed og uafhængighed motiverer til iværksætteri

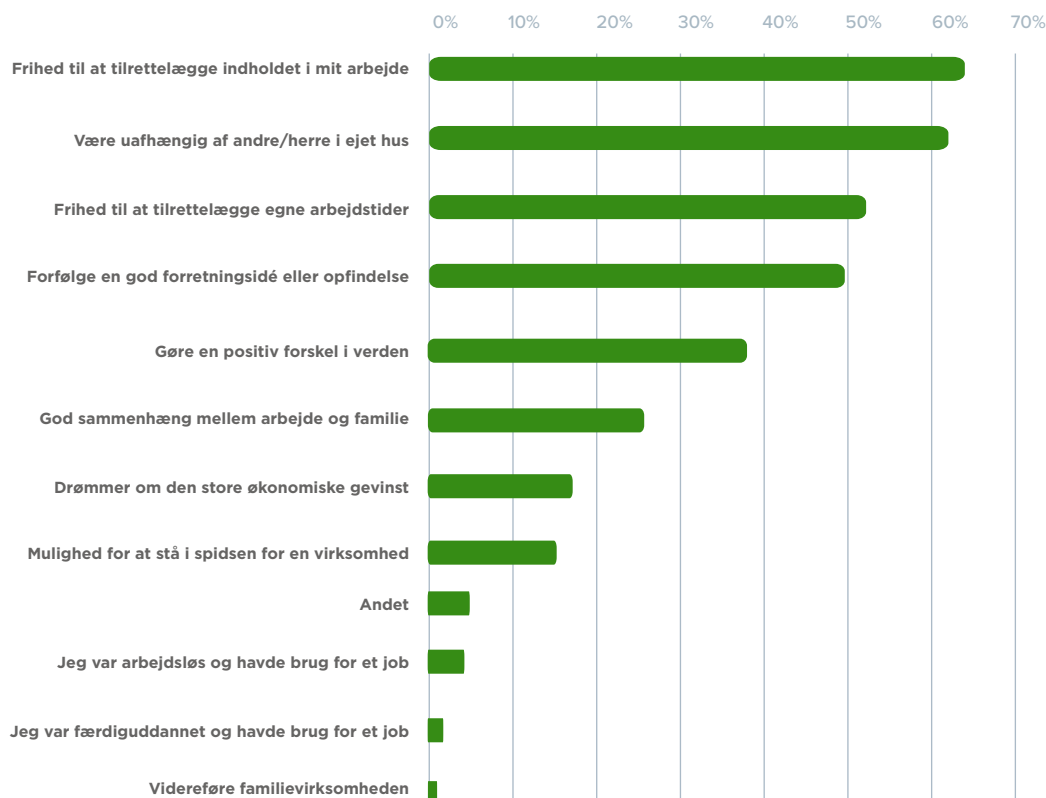
Ser man nærmere på, hvad der driver, og hvad der var mest afgørende for beslutningen om at blive selvstændig erhvervsdrivende, så er det uafhængigheden af andre, og frihed til at tilrettelægge sine egne arbejdstider, der i 2019 er de stærkeste drivkræfter for et flertal af Danmarks iværksættere, da de besluttede sig for at blive iværksættere.

Der viser sig, at netop friheden og uafhængighed er langt mere væsentligt i arbejdslivet end drømmen om den store økonomiske gevinst. I 2019 blev afskaffelsen af selskabsformen IVS vedtaget. Iværksætterne har ikke længere mulighed for at etablere de velkendte 1-kroners selskaber. Faktum er, at det er blevet dyrere at etablere virksomhed. Vi har endnu ikke en konkret datagrundlag for at vurdere konsekvensen. Hvad vi kan udlede af nedenstående drivkræfter er, at de adspurgte bliver iværksættere af lyst og ikke af nød. Vi kan på nuværende tidspunkt ikke vurdere, hvorvidt de ændrede selskabsformer er ødelæggende for lysten til at starte virksomhed.

Spørgsmål

Hvad var mest afgørende for din beslutning om at blive selvstændig erhvervsdrivende?

- Mulighed for flere svar

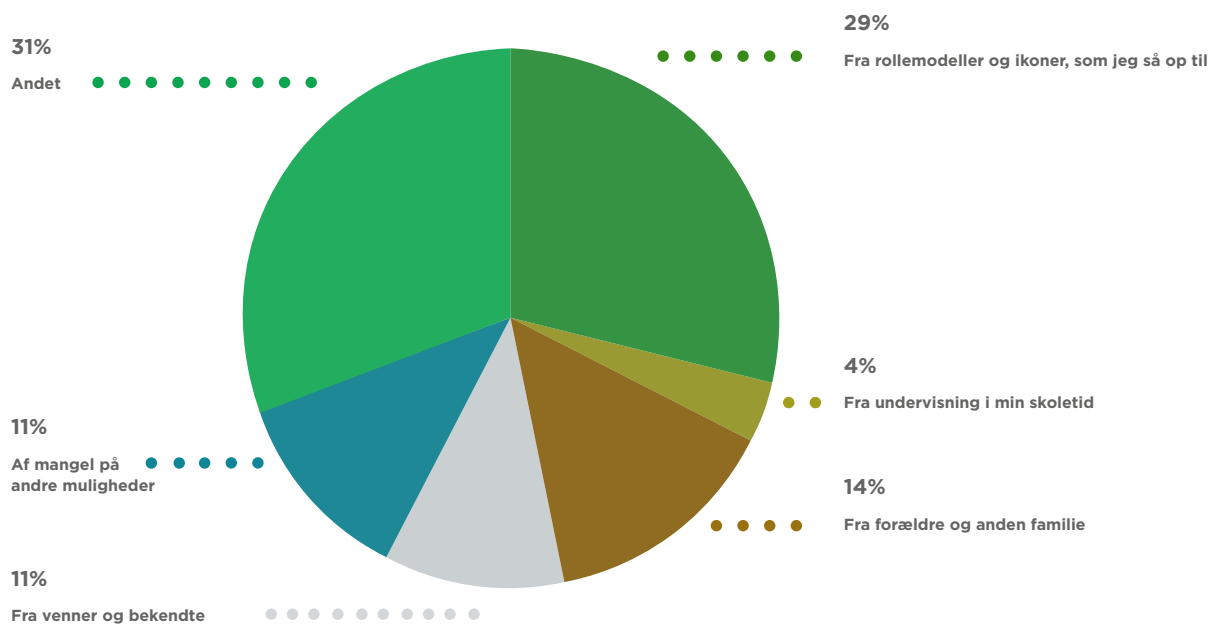
Inspirationen til iværksætteri kommer ikke fra undervisning

Hvad skal der til, for at få flere til at springe ud som iværksættere? Det har været et centralt spørgsmål de seneste ti år. År efter år har de folkevalgte haft det som et ønske, at Danmark skulle være en iværksætternation, og fostre mange flere iværksættervirksomheder end hidtil set i Danmark.

Dette års iværksætterundersøgelse sætter lys på, hvad der for de adspurgte har givet dem inspiration til at tage springet. Her viser det sig, at inspirationen til at blive iværksætter, har størstedelen af de adspurgte hentet fra rollemodeller samt familie og venner. Kun en ganske lille del – ca. 4 procent – har hentet sin primære inspiration og motivation til at blive iværksætter fra undervisning i skoletiden.

Spørgsmål

Hvor fik du din primære inspiration og motivation til at blive iværksætter?

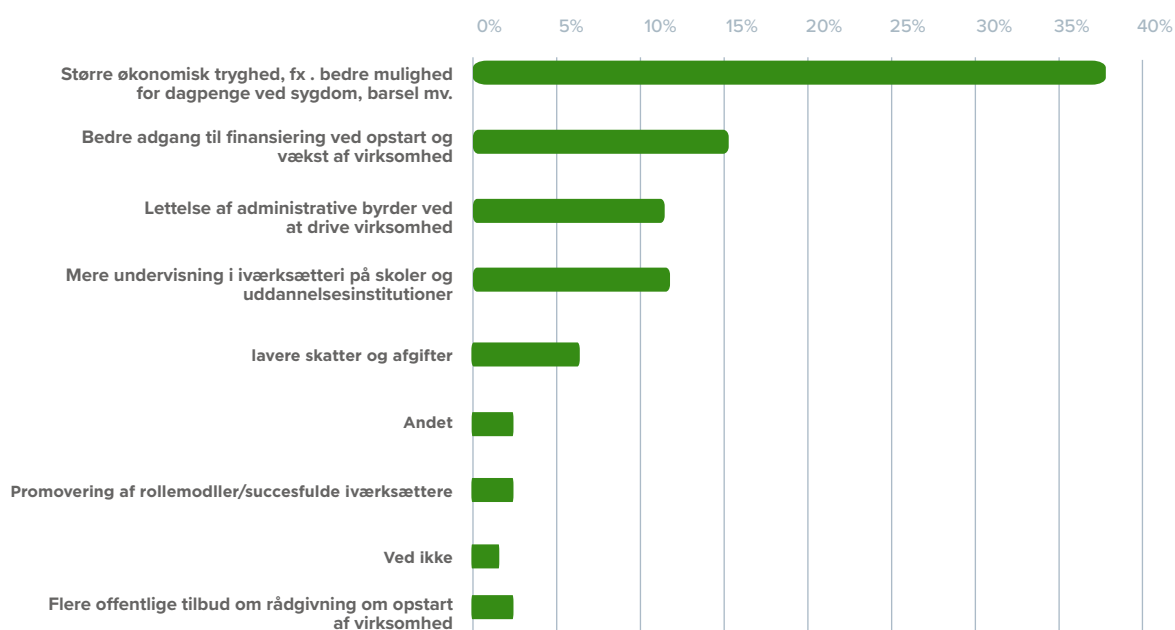

Flere iværksættere kræver politisk handling for større økonomisk tryghed

Skal vi i Danmark have flere iværksættere, kræver det et opgør med den herskende lønmodtagerkultur i Danmark. Dette års undersøgelse viser, at større økonomisk tryghed for iværksættere er helt afgørende, hvis flere skal tage springet og starte egen virksomhed. Mere end hver tredje adspurgte iværksætter peger på økonomisk tryghed herunder f.eks. bedre mulighed for dagpenge og økonomisk dækning ved sygdom og barsel mv. som mest effektive tiltag, hvis flere skal starte egen virksomhed.

Spørgsmål

Vælg det tiltag der efter din mening vil give flest iværksættere

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2019
489 respondenter har svaret på spørgsmålet

Det vi samtidig kan konkludere, som helt afgørende er, at adgangen til finansiering ved opstart og vækst af virksomhed forbedres, samt at den administrative byrde ved at drive virksomhed lettes. Hvor vi tidligere i denne udgivelse har kunne konkludere, at man er blevet inspireret af rollemodeller, så er lige netop promovering rollemodeller så er lige netop promovering rollemodeller et tiltag, der ikke vurderes til at have synderlig stor på lysten til at blive iværksætter.

Blandt iværksætterne er holdningen, at tiltag som offentlige tilbud og promovering af rollemodeller ikke har den store effekt på motivationen til at få flere til at blive iværksættere. (OBS - men der er mange som er blevet inspireret af rollemodeller jf. forrige figur)

Baggrund for undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført fra oktober 2019 til december 2019. Undersøgelsen er gennemført af 791 respondenter. Undersøgelsen er gennemført af medlemmer af Dansk Iværksætter Forening og erhvervsportalen IVÆKST-brugere. Nogle af undersøgelsens besvarelser har ikke det samme antal respondenter. Dette skyldes, at ikke alle spørgsmål er relevante for alle respondenter.

Dele af undersøgelsen sammenligner resultaterne med Iværksætterundersøgelsen 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018.

Udtalelser til Iværksætteranalysen

Peter Kofler, formand for Dansk Iværksætter Forening, kan kontaktes på 40 40 40 04 for yderligere kommentarer til årets undersøgelse. Peter Kofler kan også kontaktes på e-mail: peter@d-i-f.dk.

For artikler, relevante cases eller spørgsmål

Dansk Iværksætter Forening hjælper gerne med at finde og videreformidle kontakt til relevante iværksættercases samt besvare spørgsmål på undersøgelsens resultater. Kontakt derved sekretariatsansvarlig Alex Randrup på 71 99 04 28 eller e-mail: Alex@d-i-f.dk.

Kontakt

Dansk Iværksætter Forening
Frederikskaj 4, 2450 København SV
CVR: 10172942